

Zjednodušený návod na komunikáciu o schválenom použití v dodávateľskom reťazci

Podľa legislatívy REACH každý výrobca alebo dovozca chemickej látky je povinný zaregistrovať svoju chemickú látku do stanoveného dátumu (december 2010, jún 2013, alebo jún 2018). Ak sa jedná o nebezpečnú látku (na základe údajov testov) musí registračný spis obsahovať aj stanovenie rizík pre človeka a životné prostredie. Toto stanovenie rizík musí zohľadniť schválené použitia danej látky a jej likvidáciu vo forme odpadu.

Časť procesu stanovenia rizík zahŕňa vytvorenie expozičného scenára (ES) pre každé schválené použitie, ktorý zahŕňa rôzne fázy cyklu existencie danej látky, vrátane likvidácie. ES opisuje, ako môže byť človek, alebo prostredie vystavené pôsobeniu danej látky a ako môže byť toto pôsobenie kontrolované použitím vhodných prevádzkových podmienok (OCs) a opatrení rizikového manažmentu (RMMs). OCs popisujú, ako je potrebné danú látku používať a RMMs definujú preventívne opatrenia potrebné na bezpečnú manipuláciu s danou látkou. Nakoniec bude zhrnutie ES súčasťou rozšírenej karty bezpečnostných údajov (eSDS), ktorá je dodaná klientovi.

REACH umožňuje následným užívateľom (DUs) informovať svojich dodávateľov o použití ich látky/produktu tak, aby to mohlo byť zahrnuté v registračnom spise. Takéto použitie je podľa nariadenia REACH definované ako schválené použitie. Podporením týchto použití je dodávateľ povinný zabezpečiť príslušný expozičný scenár ES pre všetky nebezpečné látky. Ak si však DU neželá informovať dodávateľa o jeho použitíach, musí pripraviť svoj vlastný ES, aby si udržal registráciu a informovať Európsku Chemickú Agentúru (ECHA).

Na základe sprievodnej dokumentácie publikovanej agentúrou ECHA je možné popísať použitie akejkoľvek chemickej látky sériou kódov známych ako Systém deskriptorov použitia. Každý typ produktu môže mať niekoľko deskriptorov použitia predstavujúcich rôzne fázy jeho životného cyklu. **Toto je bežná koncepcia, ktorá umožňuje harmonizáciu komunikácie ohľadom schválených použití vo všetkých dodávateľských reťazcoch, vrátane dodávateľského reťazca lubrikantov.** Kódy sú rozdelené do viacerých kategórií:

- SU** Sektor použitia: Popisuje hlavnú oblasť použitia (výroba, súkromné použitie, atď.) a druh priemyselného odvetvia (napr. ťažký chemický priemysel)
- PC** Kategória produktov: Popisuje typ produktu (napr. hydraulická kvapalina, kvapalina na opracovanie kovov, atď.)
- PROC** Kategória procesov: Popisuje ako sa látka používa (napr. rozprašovanie, nanášanie štetcom, atď.)
- ERC** Kategória uvoľnenia do prostredia: Popisuje podmienky pôsobenia na životné prostredie vzťahujúce sa k PC a PROC kódom
- AC** Kategória výrobkov: Popisuje typ výrobku, na ktorý je látka vo výrobnom procese spracovaná. Je nepravdepodobné, že táto kategória sa bude vzťahovať na pripravené lubrikanty.

Dve skupiny v sektore reprezentujúce priemysel lubrikačných látok (ATIEL¹ a ATC²) identifikovali niekoľko stoviek rôznych použití lubrikantov a priradili každé z nich k jednej generickej Skupine použitia lubrikantov na základe všeobecného použitia jednotlivých produktov (napr. ich expozičného profilu):

Deskriptory použitia boli priradené k týmto generickým Skupinám použitia lubrikantov tak, že každú z rôznych použití lubrikátora je možné popísať limitovaným počtom deskriptorov použitia, umožňujúc jednoduchú a jednotnú komunikáciu v dodávateľskom reťazci.

Generický expozičný scenár (GES) bude vytvorený na základe týchto Skupín použitia lubrikantov, čím sa zabráni nutnosti vytvorenia osobitných ES v priemysle pre každé schválené použitie rôznych typov lubrikantov

---

¹ATIEL = Technická asociácia európskeho priemyslu lubrikantov

²ATC = Technická komisia výrobcov ropných aditív v Európe

ATIEL/ATC vypracovali návod popisujúci, ako môžu dodávateľia a zákazníci v dodávateľskom reťazci lubrikantov používať tieto harmonizované informácie tak, aby bolo správne vyjadrené ich špecifické použitie

Zvlášť kapitola 7 na internetovej stránke ATIEL popisuje, ako by mali DUs používať informácie na kontrolu toho, či bolo správne vyjadrené ich špecifické použitie. Pri tomto postupe sa odporúčajú nasledovné kroky:

Krok 1:

Predstavte si, že vaša spoločnosť je priemyselným používateľom rozpustnej koncentrovanej kvapaliny na opracovanie kovov. Pozrite "Tabuľku použitia lubrikantov" (7.2 na internetovej stránke ATIEL), hľadajte kombináciu 'Skupina' a 'Špecifické použitie', ktoré najlepšie popisuje výrobky, ktoré používate a zistite tak generickú **Skupinu použitia lubrikantov (B až F)** do ktorej výrobok(y) bol(i) priradené. Napríklad:

Skupina: Kvapalina na opracovanie kovov
Špecifické použitie: Rozpustné kvapaliny na obrábanie/brúsenie (koncentrát)
Skupina použitia lubrikantov: E

To znamená, že rozpustná koncentrovaná kvapalina na opracovanie kovov je ATIEL/ATC Skupina použitia lubrikantov E.

Všimnite si, že pre kvapaliny na opracovanie kovov existujú rôzne Skupiny použitia lubrikantov pre koncentráty a rôzne skupiny pre rozpustené používané kvapaliny. V takomto prípade je potrebné stanoviť obidve Skupiny použitia lubrikantov prislúchajúce danému použitiu produktu.

Krok 2:

Po stanovení Skupiny(skupín) použitia lubrikantov v Kroku 1, otvorte hárok nazvaný "Tabuľka lubrikantov DUCC" (7.3 na internetovej stránke ATIEL).

V stĺpci A tejto tabuľky sú uvedené Skupiny použitia lubrikantov a sú oddelené podľa toho či ide o priemyselné (i), profesionálne (p) a spotrebiteľské (c) použitie, pričom každá podkategória má osobitnú sadu deskriptorov použitia. Všeobecne povedané 'priemyselné' použitie je správna voľba pri výrobných procesoch a väčšinu použití. Ďalšie, p a c, sú určené pre malé dielne, prípadne použitie v domácnosti. Nezabudnite, že nie všetky Skupiny použitia lubrikantov budú mať profesionálne a/alebo spotrebiteľské podkategórie, pretože nie sú v týchto oblastiach používané.

Keďže v tomto prípade je vaša firma priemyselným podnikom, nájdite 'ATIEL-ATC skupinu E(i)' v stĺpci A. Kombinácia SU, PC, PROCs a ERCs v tomto riadku tabuľky predstavuje harmonizované deskripty použitia priradené špecialistami ATIEL/ATC do skupiny "Kvapalina na opracovanie kovov, rozpustné kvapaliny na obrábanie/brúsenie (koncentrát)" v súlade s priemyselným konsenzom spôsobu použitia takýchto výrobkov na opracovanie kovov. To by malo označiť procesy, alebo činnosti opísané v stĺpci C, a malo by to súhlasiť s tým, ako vy (a prípadne vaši zákazníci) používate tento typ lubrikantu. Detailné popisy PROC a ERC stenografických kódov môžete nájsť v iných tabuľkách v tomto hárku ako referenciu.

Krok 3:

Ak je to jednoznačné a použitia vášho výrobku sú správne popísané pomocou deskriptorov použitia stanovených lubrikačným priemyslom (a predpokladá sa, že takmer všetky použitia budú správne pokryté), nie je potrebné ďalej nič robiť, pretože tieto schválené použitia by mali podliehať Registrácii. Ak si však myslíte, že vaše použitie nie je správne kryté (ak napríklad používate lubrikant na iný účel ako je to uvedené v Tabuľke použitia lubrikantov), potom vám odporúčame priamo kontaktovať vášho dodávateľa.

Veďte do úvahy, že deskripty použitia pridelené k jednotlivým Skupinám použitia lubrikantov predstavujú aktuálne vedomosti pracovnej skupiny o bežnom použití lubrikantov, čiže popisujú činnosti, ktoré sa bežne vykonávajú na pracovisku, alebo v prostredí pôsobenia klienta. Obsah internetovej stránky ATIEL/ATC však bude neustále revidovaný a aktualizovaný v prípade, že budú k dispozícii ďalšie informácie a zvýši sa pochopenie systému deskriptorov použitia.

Zhrnutie

Celkovo môžeme povedať, že ide o komplexný proces vyžadujúci detailné znalosti nariadenia REACH a jeho terminológie. Práca skupín ATIEL a ATC viedla k zjednodušeniu tohto procesu pre našich zákazníkov a zabezpečila odsúhlasenú metodológiu a interpretáciu v rámci tohto priemyslu. Ak máte záujem o hlbšie pochopenie problému popísaného v tomto dokumente, konzultujte prosím sprievodné dokumenty na internetovej stránke ECHA

Na splnenie vašich povinností vyplývajúcich z legislatívy potrebujete dôkladné pochopenie tohto procesu. REACH sa týka každého, kto je súčasťou chemického dodávateľského reťazca, od počiatočného výrobcu/dovozcu, až po konečného zákazníka. Na internetovej stránke ECHA (http://guidance.echa.europa.eu/index_en.htm) je uvedená celá škála sprievodných dokumentov, niektoré v zjednodušenej verzii a ďalšie pokrývajúce jednotlivé aspekty do hĺbky. Odporúčame vám pozrieť si tieto sprievodné dokumenty, aby ste úplne pochopili legislatívu, týkajúcu sa schválených použití a ich vplyvu na dodávateľský reťazec.